

**Interpelacja nr 19484 do ministra spraw wewnętrznych i administracji oraz ministra sprawiedliwości
w sprawie wprowadzenia rozwiązań prawnych dotyczących zwolnienia z kosztów sądowych
osób poszkodowanych w wyniku powodzi w 2010 r.**

Szanowny Panie Ministrze! W związku z prośbą o pomoc, skierowaną do mojego biura poselskiego przez grupę mieszkańców regionu wodzisławskiego, a w szczególności w interesie mieszkańców regionów dotkniętych tegoroczną powodzią zwracam się z prośbą do Pana Ministra o pomoc.

Zwracam się do Pana z prośbą o podjęcie działań zmierzających do zmiany regulacji prawnej w zakresie uzyskania zwolnień z kosztów sądowych oraz opłat skarbowych i innych opłat administracyjnych przez osoby poszkodowane w wyniku klęsk żywiołowych (powodzi) w 2010 r.

Ustawą z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz. U. z 2010 r. Nr 7, poz. 44) wprowadzono do polskiego systemu prawnego instytucję tzw. pozwów grupowych. Założeniem ustawodawcy było umożliwienie grupie osób poszkodowanych przez określone w art. 1 ww. ustawy zdarzenia dochodzenia swoich roszczeń pieniężnych (odszkodowań) w jednym postępowaniu, bez konieczności wszczynania przez te osoby wielu odrębnych postępowań sądowych. Słuszna co do zasady regulacja prawna zawarta w ww. ustawie nie przewiduje jednak możliwości zwolnienia osób poszkodowanych od ponoszenia kosztów sądowych. Wynika to wprost z art. 24 tejże ustawy. Mocą tego przepisu nie stosuje się w postępowaniu grupowym przepisów ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, które z kolei są podstawą do ubiegania się o zwolnienie od kosztów sądowych przez osoby nieposiadające środków na wpis sądowy i dalsze koszty procesu. Jak okazuje się w praktyce, tego rodzaju regulacja prawna uniemożliwia dochodzenie roszczeń w postępowaniu grupowym przez tych poszkodowanych, którzy z powodu określonych zdarzeń (w tym przypadku powodzi) utracili dorobek całego życia i nie posiadają żadnych, nawet minimalnych środków na uiszczenie tych kosztów. Taka sytuacja dotknęła właśnie osoby poszkodowane w wyniku powodzi, jakie miały miejsce w maju i czerwcu 2010 r.

Z rozmów przeprowadzonych z mieszkańcami gminy Wilków (jednej z najbardziej poszkodowanych w wyniku powodzi gmin w Polsce) wynika, iż chcieliby oni na drodze sądowej w postępowaniu grupowym dochodzić swoich roszczeń, jednakże z uwagi na brak jakichkolwiek środków pieniężnych, które mogliby przeznaczyć na koszty procesu (tj. wpis sądowy w wysokości 2% dochodzonych roszczeń oraz dalsze koszty sądowe), nie mogą tego uczynić.

Podobne informacje docierają do mnie za pośrednictwem mediów odnośnie do mieszkańców Sandomierza.

Dostrzegając powyższy problem, zwracam się do Pana Ministra z prośbą o rozważenie podjęcia działań, które mogłyby doprowadzić do zmiany przepisów ww. ustawy lub też uchwalenia ustawy, która zwalniałaby generalnie osoby poszkodowane w wyniku powodzi z kosztów sądowych i administracyjnych. Chciałbym w tym miejscu zwrócić uwagę, iż podobne rozwiązanie prawne wprowadzone zostało po powodzi z 1997 r.

W ustawie z 17 lipca 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 80, poz. 494) o szczególnych zasadach postępowania administracyjnego i sądowego w związku z usuwaniem skutków powodzi z lipca 1997 r. w art. 3 wprowadzono zapis następującej treści:

"1. W postępowaniu administracyjnym oraz w postępowaniu sądowym w sprawach związanych z usuwaniem skutków powodzi osoby poszkodowane nie ponoszą opłat skarbowych i innych opłat administracyjnych oraz kosztów sądowych.

2. Postępowanie w razie zaginięcia lub zniszczenia akt w zakresie dotyczącym odtworzenia akt sądowych zniszczonych lub zaginionych wskutek powodzi jest wolne od kosztów sądowych.

3. Przepis ust. 2 stosuje się także do postępowania o założenie ksiąg wieczystych dla nieruchomości, których księgi wieczyste zaginęły lub uległy zniszczeniu wskutek powodzi."

Przepisy powyższej ustawy mogłyby stanowić wzorzec dla wprowadzenia podobnych rozwiązań prawnych, w tym dotyczących zwolnienia od kosztów sądowych również obecnie w stosunku do poszkodowanych w wyniku powodzi w 2010 r. W związku z powyższym kieruję do Pana Ministra pytanie: Czy, uwzględniając przedstawione okoliczności, widzi Pan możliwość i skieruje propozycje zmian legislacyjnych do dalszych prac mających na celu wprowadzenie rozwiązań prawnych dotyczących zwolnienia od kosztów sądowych w stosunku do poszkodowanych w wyniku powodzi w 2010 r.?

Z wyrazami szacunku

Poseł Adam Gawęda

Warszawa, dnia 24 listopada 2010 r.